

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVUPÁRT KOZLÖNYE.

Fizetési árak: Egész évre 10 frt, félre 5 frt, negyed-
évre 2 frt 50 kr, egy hóra 1 forint.

Megjelenik mindennap.
vasárnap kivételével.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős

Vértesi Arnold.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Széchenyi-utca 1761. sz.
Kunz József ur kereskedésével szemben.

Hirdetések a legmérsékeltbb árszámítás mellett vétetnek fel
Egyes szám 4 kr.

Wekerle a realista, Apponyi az idealista.

(T) Társalgónak, mulattatónak, poétának, talán még szónoknak is jobban beválik az idealista, mint a komoly száraz realista, aki nem sallangoz, nem dekorál és nem garníroz, hanem egyszerűen leszámol a valósággal. A költőt az anyagival kiegyeztetni, párosítani a művészet hatáskörébe vág, de rendesen a valódiság rovására. Milói Venuszt, Árkádiát, úgy amint az a művész vésője és ecsete alul kikerül, a természet keze, mely nagyobb vonásokkal szokott működni, még nem alkotott. Tökéletes szépség, melybe ne vegyülne valami, ami nem állja ki a művész kritikáját, még az Isten munkájában sem fordul elő, kérdés azonban, hogy a kritikának mennyire megfelelő művet lát az Isten ama emberi alkotásban, amelynél össze van szedve a szép, a tökéletes csak hogy nincs benne élet, és nincs benne igazság. Mert igazság nem lehet más csak ami a természeti törvények szerint létezik, a többi, a képzelődés szüleménye.

A költészet, a művészet, megteheti, hogy a realist a szépséget és költészet hatalmának alárendeli s ezek törvényeinek mintájába gyurja, csak hogy azzal

kivetkőzteti az igazságból s ad neki oly alakot, amilyent a természeti törvény nem adott. Átönti az emberi izlés sajátosságainak formáiban, de megfosztja lényegétől, és előállít oly valamit, amit az emberi szem istenit, de amely emberi erőlködés fölött az az alkotó aki alkotásának minden atómjával tisztában van, csak mosolyoghat.

Ime a realizmus és idealizmus. A valóság az ő természet adta realitásával, és az idealizmus az ő emberi erőlködésnek alakításával. Hogy ez utóbbi, mely az embernek az alkotás művébe beavatkozást enged, az emberi gyarlóság és hiúság előtt tetszetősebb, azt az általános tapasztalás igazolja, mert a legtöbb ember az ő saját eszméje szerint alkotott világban szeret élni, de amely világból, mint egy saját izlése szerint berendezett parkból ha kilép, rögtön a valóság göröngyeibe és szirtjébe ütközik.

Am ilyen politikai világot alkotott magának Apponyi, s a park rózsza sövényén belül, az ellenzéki művészet porondos sima utain sétálgatva beszélget ki Weckerlének, aki a valóság göröngyein és szirtjei között állva hallgatja, hogy a nagy világnak is olyan egy parknak kellene lennie, a milyent az Apponyi képzelő tehetsége magának berendezett. És

Wekerle a göröngyökről, a szirték között beszélget vissza Apponyinak, tehát a saját álláspontjáról mind a kettő.

Hogy az ember ezt a két szónokot megértse, mindenek előtt szükséges, hogy álláspontjaikkal legyen tisztában, akkor aztán tisztában lesz velük is, különben összezavarja eszméiket, érveiket. Az Apponyi parfümos idealizmusát, a Weckerle kőszén szagu realizmusával, az egyiknek tündérpalotáját, a másiknak sötét falazatú gyárával, füstöt okádó kéményeivel. Mert hát ez a különbség a két ember egyéni telfogása közt. Agyuk alkotása, ha szemügyre vétetnek, okvetlenül megmagyarázná e különbséget.

Apponyinak, minden szónoklata szárnyra kel és lebegve terjed szét a társadalomban, szívesen szívja magába a közönség ezt a politikai ambróziát, a Weckerle szónoklatai azonban talpra esnek és a munka embereinek nehéz lépteivel vegyülnek a közönség sorai közé, s habár tartózkodva eresztik őket az idealizmus parkettjére, mert ahová lépnek, ott nyomuk marad, de ha egyszer valahová befészkeltek magukat, ott megismerik tartalmuk hasznos voltát mert az nem illat, nem kápráztató lég és fénysugár, hanem hus és kenyér.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

A mit a hold mesélt.

— Rajz. —

Írta: Ifj. Móricz Pál.

Jer, jer öreg holdam. Félrehúztam az ablak-függönyt. Jer! Süss' a szemembe. Hadd szívjam magamba büreijü sugaraidat, melyekkel szemembe csillogsz, s melyekkel magnetikus, delejes álomba kábitasz engemet. Alom avagy inkább talán élet ez? . . . Hisz minden megelevenül körülöttem. — elfeledett személyek, emlékek csodás képei . . . Még a régi, rozoga kakuk óráát is hallom, pedig hol van már az, — azóta talán rég tüzre is t-ttét? . . .

Csak úgy zsiborog, forrong vérem, s testem kellemesen megcsikland a halvány sugarak szökdelő játéka alatt. S ilyenkor mintha a hold is közelebb szállna hozzám, egész le a fejembe Tejfehér képét odaérteti arczámhoz, melyet elébb sugaraival simogatott. S aztán susog fülembé én álomnak hiszem, pedig valóság miket mond. Mert jártában-keltében sok mindent lát az öreg, s juttat abból nekem is egy-egy szemernyit.

Két történeten két emberi figura történeten gondolkoztam ma. Mindkettő csakugy véletlenül botlott elém. Kávéházi, korcsmai ala-

kok. Fialat ember mindkettő. Egyik élte delén, másik alig pelyhedző bajusszal Pinczér volt az egyik, s tanuló diák-gyerek féle a másik. Eszeveszetten hányt a pénzt mind a kettő, egyik a kártya asztalnál, másik a „pénztáros“ kisasszony faragványos trónozata előtt.

— Milyen boldog ez a Samu, sugtak össze a pinczér társai milyen urasan bának a pénzzel.

— Iha a Saturnáliában — első rangu kávéház — sok sok borralalót osztogatnak! jegyente meg egy másik császárszakállas alak epésen ki már régóta vágyódik a Samu főpinczér ur állására.

— Laczi ne bolondulj! ránt egyet a jogász gyerek divatosszabásu kabátján egy hallgatógabb czimbora, ki azonban csak azért teszi ezt, mert tudja, hogy a Laczi ily intő szótól még jobban neki bolondul.

— Ah! hagyj békét! Ugy-e kisasszony „leszek még én magának szeretője?“ czítal a nótából a sáppadt képü fiu, elébe tolva a kisasszonynak a habkönnyü pezsgős poharat. A kisasszony csalfán süti le szemét, s rózsás nyelvehegyét kiöltve, szíppant a pohárból sikkesen mint az egy sikkes „kaszirlányhoz“ illik.

— Maga csacsi! kaczag majd fel élesen, csengőn, s mind kivillognak fehér fogai, még teljes mind a harminczkettő. Talán ezt a bolondos sáppadt fiut kaczagja, ki oly nagyot csinált-

abból a „leszek még én magának szeretője“ nótából, mintha ahoz okvetlenül kellene a római pápa Ő Szentsége beleegyezése és áldása is . . .

— És kaczag, kaczag pajkosan, dévaj módon, finom orrezipái is megrándulnak a kéjtől . . . Es a cigány primás „stimolni“ kezd a „leszek még én magának szeretője“ nótára.

De Laczi ekkora mást gondol, s neki duhajkodva kiált:

— Nem azt te! Acsi! S füttyülni kezd, „még az éjjel kimulatom magamat!“ . . . A cigány teljes érzéssel huzza czifrán, szépen a busongó dallamot, mert ez a Laczi urfi nótája, s ezért szokott „tizest“ adni.

Es erről a két emberi figuráról gondolkoztam én ma egész napon. Megvallom kissé még irigykedtem is rájuk, hogy ily bővíbe vannak a pénznek. De a jó öreg hold fülembé susogott beszédje, csakhamar szánalomca váltotta irigykedésemet.

Csikorgó, hideg téli napra hajnalott, beszelte a hold. S én az ébredő napsugaraknak helyt adva, huzódtam tovább—tovább a város felől, el — ki a külvárosok, majd egy másik világrész felé, hol még csak most alkonyodott.

Sugaraim, hisz te is tudod e bohó gyerekek mily kíváncsiak, szóltak hozzám, arczánkat ezüstös fénnel öntve be, bekukkantottak ide is, oda is, hol nem volt függöny az ablakon.

Ujman berendezett író!

Kenyérből áll magyarázata annak a furesa és más szemüvegen át nézve, megfoghatatlan állapotnak, hogy Wekerle és Apponyi, nem képesek egymást megérteni, s hihető, hogy nem is fogják egymást megérteni soha. A közönség is kétféle képpen érti őket: Apponyit lelkesedve, Wekerlét meghatva. Apponyinál lelkesít ama nagy reménység és önbizalom, mellyel az, ez idő szerinti lehetlenségek megvalósítását az idealizmus költői elragadtatásával festi, míg ellenben Wekerlénél meghat az államférfiúi bizonyosság, mely a körülményekkel számot vetve, a levont konzekvenciák tiszta logikájával adja tudunkra, hogy: hogy ez idő szerinti nem érhetünk el többet, csak ami jelezve van. És még az Apponyi költészete frenetikus tapsra ragad, a Wekerle realitás gondolkozóba ejt és megnyugtató.

Hogy e két államférfi közül melyikre van most szüksége a nemzetnek? Arra a kérdésre megfelel a helyzet maga: amde voltak idők és lehetnek idők, mikor egy Széchenyi átadta helyét Kossuthnak, s mikor egy Wekerle átfogja adni helyét Apponyinak: mikor lelkesíteni és nem tenni kell. Ezek az idők lehetnek közel mert hogy a jövő fátyolán túl egy lépésnyire mi vár reánk, nem tudhatjuk, csak annyit vélünk kimondhatónak hogy: Wekerlének Apponyival együtt való megjelenése a tisztelt házban, a lehetlenségek közé azért nem tartozik.

Belföld.

Az udvar Budapesten. Annak a híre, hogy az udvar Budapestre jön érthető okokból általános örömet keltett. A hentzi hecz alkalmával a lehető legfájdalmasabban érintette a nemzetet annak híre, hogy a felség udvarával együtt szinte tüntetőleg távozott az országból. Wekerle Sándor minisztere nők legszebb vívmányai közé sorozhatja azt a tényét, amelylyel kieszközölte, hogy a látszólagos és híresztelt apprehensiot maga az udvar czáfolja meg Budapestre érkezésével. Ő Felsége udvarával egyetemben való-

Egy kis ablakból mécsfény pislant ki. Hid g, nedves kamarában égett ez a mécs, világosságával inkább kápráztatva a homályhoz szokott szemet. Kis konyha volt a szobában, de abból rég kiaudt az utolsó szikra is. — A nedvességtől csikos, penészes falon jó királyok, királynők képei függöttek a híres R a v a c h o l u j s á g b ó l k i v á g o t t u n d o k k é p e m e l l e t t. Lám, lám, ringyek, rongyok mindenütt. Az asztalon mosatlan edények, melyekből poshadt étel szag buzlított ki. — Az egyik vaczkon piszkos dunyha takaró alatt halálra vált színű, borzas, fésületlen hajú asszonyka nyögött. Nyögécselt beteg, nyomorultán. Egyedüli melegséget, — egyedüli bizalmat attól a két gyermektől nyerve, kik lába fejénél aludtak szeliden, nyugodtan, — álmodva rózsás kertekről, vajjas kenyérről, s melegebb szobáról. Arcuk piszkos volt, de még a szenny sem takarhatta el ama két sötét, kékgyűrűt, melyeket a nyomor, az éhezés a hideg rajzolt szeméik alá.

A másik ágyon, a másik vaczkon pedig az irigyelt főpinczér, a Samu hevert, aludt, — tetszhalál szerű áomban zsiabdant. Hanyatt feküdt, s sugaraim jól látták szenvedélytől duzzadt ajka mozgását, mintha azt susogta volna: — Bank! . . .

Másik este történt ez, beszélte a hold. Ugyancsak tél volt, de még ekkor teljes éjszaka. Egész nap esett, hullott, csapkodott a hideg, havas eső. Még most is fent borongtak az égen a terhes, szürke fellegek, mely-ken át csak akkor tudtam a földre lepillantani, ha a fel-feltá-

szinüleg február havában jön Budapestre és itt fog tartózkodni négy, esetleg hat hétig. Ez idő alatt az udvari ebédek hosszú sorát adja s e mellett lesz több udvari estély is. Szóval a fel-ség alkalmat fog nyújtani, hogy vele és udvarával mentől gyakrabban érintkezhessünk. Ennek a tartózkodásnak mindenesetre üdvös hatása lesz, első sorban arra hogy eloszlatja az álitólagos apprehensiókat — király és nemzet között — még csak látszatát is.

Megyei tisztviselők fizetése. Megirtuk, hogy az állami tisztviselők fizetésének rendezésével együtt a vármegyei tisztviselők javalmazását is javítani akarja a kormány. Hogy tervét miként hajja majd végre, az más kérdés. Eddigélé több alternatív munkálat és számítás készült: az egyik oly irányban, hogy a megyei tisztviselők százalékos és pedig az eddigi fizetéseknek tíz százaléknyi emelésében részesüljenek, a másik abban az értelemben, hogy a megyei tisztviselők is beillesztessenek az állami alkalmazottak részére megállapítandó rangsorokba és fizetési fokozatokba. Mivel az utóbbi módokat kereszttülvitele igen jelentékeny nehézségekkel jár, valószínűnek látszik, hogy a százalékos forma fog alkalmazást nyerni, a megyei tisztviselők illetményeinek új szabályozásánál. — A szabályozás legizlatív alakjára nézve is kétféle tervezet készült. Az egyik szerint külön törvényben történnék a megyei tisztviselők illetményeinek javítása, a másik ugyanezt a célt az állami alkalmazottakra vonatkozó törvényjavaslatnak egy pár szakasszal való megtoldása után akarja elérni. A minisztertanács legközelebb fog határozni a fölött, hogy eme alternatív tervezetek közül melyiket fogadja el.

Wekerle megválasztása. Nagybányán Wekerle miniszterelnököt tegnap reggel nagy lelkesedéssel, egyhangulag képviselővé választották. E lenjelőtről szó sem volt.

Mikszáth a képviselőház jegyzője. A „Magyar Ujság“ értesülése szerint a szabadelvű párt legközelebbi értekezletén indítvány fog tétetni az iránt, hogy a Széll Akos lemondásával üresedésbe jött képviselőházi jegyzői állás, nem mint ez eddig gyakorlatban volt, a kijelölő bizottság, hanem a pártértekezlet kijelölése alapján töltsék be. E forrás szerint a szabadelvű párt igen tekintélyes része e jegyzői állásra Mikszáth Kálmánt óhajta kijelöletni.

Az izraelita hitefelekezet recepciójára vonatkozó törvényjavaslat kész és beterjesztéséhez a legtöbb jóváhagyás már megadatott, mindössze két szakaszból áll s aligha fog a kultusz-budget tárgyalása előtt benyújtani, mivel nem

látszik tanácsosnak a korábbi benyújtás által, az egyházpolitikai kérdéseket már most napirendre hozni s ezzel anyagot nyújtani a költ-ségvetési általános vitának tulságos elnyújtására. Némely oldalról azt kívánták, hogy a recipiálással kapcsolatban a zsidók mutassák be az országgyűlésnek hiteczkelleiket. Ezt a törvényjavaslat nem követeli; a zsidó vallás elvei általánosan ismeretesek, másfelől pedig a magyar törvényhozás se a görögkeletl, se a protestáns hitefelekezetek recipiálásánál nem kérte a hitágazatok bemutatását és éppenséggel nincsen semmi ok arra, hogy e törvényhozás most e től a prakszistól elálljon.

Aranypénzveretés magán számlára. A hivatalos lap holnapi száma, értesülésünk szerint, a pénzügminiszter egy rendeletét teszi közzé huszkoronásoknak magán számlára való vezetése tárgyában. E rendele, mely visszavonja az aranyrudaknak és idegen aranypénzeknek huszkoronásokra való kicserélése tárgyában kibocsátott rendeletet, már a holnapi napon hatályba lép.

Püspöki konferencia. A magyar katolikus püspöki kar tagjai Vaszary Kólos hercegprimás összehívására tegnap konferenciára gyűltek össze a hercegprimás budavári palotájában. A konferencia a nagyfontosságú tárgyalmaszat miatt előre láthatólag több napot fog igénybe venni. A tegnapi tanácskozás délelőtt 10 órakor kezdődött és délután 2 óra tájban ért véget. A püspöki kar tagjai közül csak az erdélyi és szombathelyi püspökök hiányoztak. Az egyházpolitikai kérdésekben alapul vétetett Wekerle Sándor miniszterelnöknek a f. évi november hó 21-én, a kormány nevében az országgyűlés elé terjesztett programja. Miután a püspöki kar tagjai az egyes egyházpolitikai kérdésekre vonatkozó konkrét javaslatok tartalmáról még eddig nem értesültek, ennek következtében csak általános megállapodásra juthattak. Ez abban áll, hogy a püspöki kar az egyházi viszonyokat érintő mindennemű reformjavaslattal szemben szigorúan az egyházi álláspontra helyezkedik. Ebből a szempontból fogja azokat elbírálni, mérlegelni. Erre nézve pedig az egész püspöki kar tagjai teljes szolidaritást vállaltak. — Semmiféle reformjavaslathoz nem fognak hozzájárulni, mely az egyház hitelveibe ütközik. — Ami ezt nem érinti, arra nézve kiki követelheti legjobb meggyőződését. De a konferencia hangulatából kivehető, hogy még a hitelveket nem érintő kérdésekben nincs nézeteltérés a püspöki kar egyes tagjai között.

elégedve. Majd a foltos nadrág zsebéből gyűrődött levelet húzott elé, s könnyekkel szemében olvasgatta azt, miközben félhangosan, öregezen motyogott:

— Ismét pénzt kér! Pedig a buzának nincs ára. . . A víz is elöntötte volt a vetémet. . . Jeget is adott az ur Isten. . . Meg aztán az adó, a rossz évek terhei mind, mind sok pénzt emésztenek meg. . . Pedig pénz kell az én jó fiacskámnak, az én kedves Laczikámnak, mert a tanulást nem adják ingyen bizony sokba kerül az. de aztán annál nagyobb az áldása. . .

És aztán oly szeretettel, oly bizalommal, oly büszkeséggel tekintett arra a falon csüngő arczképre, mely ép a régi fiókos „amárium“ mellé volt akasztva s mely szakasztott olyan volt, mint a te sápadt arczu Laczikád. . . . Susogta még vissza tülemben a hold, ki már ekkor kisiklott az ablakon.

Kivülről hajnalhasadásra kurjantott a kakas, Vereses fény pirkadása látszik az égálgán. De még me-sziről is visszaküld egy bucsusugarat a homályba sülyedő hold. — mintha azt izente volna:

— Lásd ilyenek azok a te irigyelt embereid! . . .

Éé aztán szürkésbe derengő félhomály borul a szobára. S az öreg széken alvó macska is tetszgelő dorombolásba kezd. Megérezte a születő hajnal fakadását, az ébredő nap élet-sugárait. . .

madó szél egy-egy jó darabot kiszakított e végtelen felhő tömegből. Ilyenkor jól le láttam habáresak rövid pillanatokra is a földre. Ekkor ép egy nagy végnélkülnek látszó pusztaságot felett bolyongtam. A sötét felhők még a hóvilág fényét is megtörték, s homály borult a földre, melynek pusztasága szabad játékot engedett a dühösködő szélnek, mely ismét leszakasztott vizsga szememről egy széles felhő tályogot. — Most ismét szabadaban láthattam, de alig tudtam tájékozni magamat. Es mintha a messze sötétségéből mégis világ, fogyatékos fény sugár rezegett volna elem. Arra felé fordultam. Tanyai épületekkel beépített mezőség, udvarkert felett állottam meg. Még a kutya sem vakogott, üdítő álmodt aludt a napközben munkás cselédség.

Az ablakból kirezegő fény jó tájékozóm volt. Mindj leküldtem hozzá a legkiváncsiabb, legfiatalabb, legtejtfelesszajubb ezüst sugaramat, hidd meg kitünő riporter lett volna belőle, tette még hozzá az öreg szülő büszkén mosolyogva. És a szerény lámpa sugár igen megörült e fényes, magas látogatónak, s elsőszóra elvezette ama tanyaház ablakához, honnan kisugárzott. És legfiatalabb, legtejtfelesszajubb ezüst sugaram jól megfigyelt mindent.

Jámor, szelid arczu öreg ur ült az ablak melletti asztalnál, régi pipájából bodrozó füstököt eregetve. Az öreg sárgult, rongyolt kalandáriumot forgatott kezében a napi kiadások s bevételek voltak abba bejegyezve. Nagyokat sóhajtott, talán a számadással nem volt meg-

Valér n
gos bud
élénk te
hogy a
a lehet

Az
gazdasá
válnunk
nek gaz
mas. Ez
de ezzel
azon vic
seglte,
kell ad
terméke
egy 200
holott e
tene a
ságán.

U
a budg
P
az álta
ban kö
mára. I
is s mé
hogy a
elnöke

A
igen fig
az autó
a város
kimutat
érinti a
magyar

E
egyezés
arra a
szágbat
történe
anuk
pénzüg
rább k
merte,
helyre
teljesen

P
is s kn
vényja
seket r
vényja
állnia.
Berzse
és a r
fentar
minisz
mosan

A
igazsá
küldés
vaslat

getése
folatra
ezeket
ortho
gek k
szerve
matik
az o
nincs
sorról
vetke
által
akkor
lönbs
que-a
dig a
czikk

Országgyűlés.

Decz. 15.

A budget-vitát ma Szmalovszky Valér nyitotta meg egy szakszerű és tárgyilagos budget-beszéddel, melyet a szabadelvű párt élénk tetszéssel fogadott. Kifejtette Smialovszky, hogy a tervbe vett reformalkotásoknak a mai a lehető legkedvezőbb idő.

Az ország gazdasági fejlődését illetőleg a gazdasági érdekek felkarolása a döntő. Kultiválnunk kell különösen azon vidékeket, amelyeknek gazdasági állapota köztudomásulag siralmas. Ez által nemcsak az illető vidékek jólétét, de ezzel együtt az államét is fokozzuk, mert azon vidékek lakóit jobb gazdasági helyzetbe segítve, adófizetőkkel teszzük őket. Lendületet kell adnunk olyan iparágaknak, amelyeknek termékeit a külföldről hozzuk be s így mintegy 200 milliót fizetünk a külföld iparának, — holott ez a kétszáz millió milyeu nagyot lendítene a szűnylő, elhagyottabb vidékek lakosságán.

Utána S á g h y Gyula beszélt hosszasan a budget ellen.

P é c h y Tamás szólalt föl ezután s az az általános tisztelet, amely a szónokot a házban környezi, nagy figyelmet biztosított számára. Beszéde igen érdekes volt magában véve is s még érdekesebbé tette az a körülmény, — hogy a képviselőháznak hosszú éveken át volt elnöke mint egyszerű képviselő szólalt ma föl.

A közigazgatás reformjáról mondott Péchy igen figyelemreméltó dolgokat, kifejtette, hogy az autonómia nemcsak a vármegyénél, hanem a városoknál is mily nagy szükség van, viszont kimutatta, hogy a tisztviselők kinevezése nem érinti az autonómiát. Elárulta a szónok, hogy a magyar közigazgatásnak alapos ismerője.

Beszéde további folyamában a 67-diki kiegyezés fönntartása mellett érvelt és rámutatott arra a nagy foga omzavarra, amely ma az országban és a parlamentben van. Majd érdekes történeti reminiscenciákba bocsátkozott és annak a nézetének adott kifejezést, hogy a pénzügyi egyensúlyt Széll Kálmán hamarabb kivívta volna, ha vissza nem lép; elismerte, hogy Tiszta Kálmán állította azt helyre s Wekerle Sándor érvényesítette teljesen.

Kiterjeszkedett az igazságszolgáltatásra is s kijelentette, hogy a kuriai bírások törvényjavaslata nem fogja a választási visszaéléseket megszüntetni, az ő nézete szerint a törvényjavaslatnak nem szabad sok paragrafusból állnia. Az egyházpolitikában alapulvul csitálta Berzenyinek egy költeményét, hogy az udvar és a nemzet között az egyetértést igyekezzék fentartani. Kiterjeszkedett még a honvédelmi minisztérium reszortjára is. A szónokot számosan üdvözölték.

Az ülés végén Szilágyi Dezső igazságügyminiszter harmincz tagu bizottság kiküldését kérte a kuriai bírások törvényjavaslatának tárgyalására.

Van-e hát dogmatikus különbség?

Vége.

De nézzük csak tovább cikkirő ur fejtegetését és szembeszökő ellenmondásra és önczafolatra bukkanunk. Előbb ugyanis szószerint ezeket mondja: „sőt épen e en cikk, ennek egyes állításai arról győznek meg, hogy ha az orthodox és statu-quo-ante alapon álló hitközségek között nem is, ezek és a congressusi alapon szervezett hitközség között is vannak dogmatikus különbségek.“ Tehát elismeri, hogy az orthodoxok és statu-quo-beliek között nincsen dogmatikus különbség. — De pár sorral lejjebb önmagát megczáfolva, a következőket mondja: „de ha a Maimonides által felállított hitágazatokat tekintjük, — akkor igenis fogunk találni oly mélyreható különbségeket egy részről az orthodox és statu-quo-ante alapon álló hitközségek, másrészt pedig a neolog hitközségek között, melyek épen cikkirő szerint a dogmákat érintik.“ — Tehát

vannak az orthodoxok és statu-quo-beliek között mélyreható különbségek!

Nem tehetem, hogy fel ne kiáltok erre.

Erkláret mir Graf Orindur
Diesen Zwiespalt der Natur!

De én szavánál fogom a tisztelt cikkirő urat, hogy orthodox és statu-quo között nincs dogmatikus különbség. De akkor fejtsé meg nekem kérem, hogy mily jogczimen nyujtott be a a védelmébe vett Reich Ignác a Vallásügyi Miniszter Urhoz egy 240 rabbi által aláíratott nyilatkozatot, melyben ünnepelesen kijelentik, hogy minden hitközség, mely nem az orthodox statutum szerint alakult, így tehát a statu-quo is, „a zsidóságtól elszakadt idegen hitfelekezett“ képez. A cikkirő ur az én cikkemet befeketítésnek és bevádolásnak minősíti, erre azal válaszolok, hogy ideiktatok néhány jellemző passust azon, Bpestben 1888. évi október hó 23-án kelt feliratból, melyet Reich Ignác az orthodox zsidóság nevében gróf Csáky Albin miniszter ulhoz felterjesztett.

Ime izelítél csak e néhány részlet:

„A zsidóságban levő dogmatikus különbség több száz erre kizárólag illetékes bel- és külföldi zsidó tudós, auctoritás egybehangzó, szakszerű véleménye által van konstatalva, a kik kimondották, hogy az orthodox és neolog zsidók két, dogmatica különböző hitfelekezett képeznek.“

„Égészen tu baladt álláspont ez! Nekünk a neologok a zsidóságtól elszakadt, egészen idegen hitfelekezett kikkkel a hitközségi, a vallási életben, semmiféle közösségünk nincsen, soha nem lehet.“

Most következik a java tessék figyelni:

„A statu quo elnevezés a neologok találmánya, és csakis azon czélzattal történt, hogy a külön szervezkedést rossz hírbe hozzák, ad absurdum vigyék. Elvitázhatlan tény, hogy nagyon, de nagyon csekély kivétellel valamenyi statu quo hitközség a congressisták táborába tartoznak és a „statu quo“ elnevezést csakis taktikai czélból vették föl, hogy a külön szervezkedés okozta „zavarokat, melyek soha sem léteztek, demonstrálják.“

Nos mit szól ehhez kedves Reich védő ur!

Kell-e nagyobb befektetés, vakmerőbb denuncziálás, mint Reich Ignácnak ezen szörül szóra idézett beadványa a Miniszter urhoz.

De nagyon örülnék, ha cikkirő ur letenné inkognitóját és elfáradna hozzám, hogy mutathassak még ennél czifrább denuncziációkat, melyekben Reich Ignác ad maiorem Dei gloriam hősieskedett.

És egyuttal a kezeim közt levő levelekbe és hírlapokba való betekintés által meggyőződne arról is, hogy én akkor is, midőn még az orthodoxok között töltöttem napjaimat, erélyesen felléptem az orthodox vezetőség, illetve községcsinálási monopóliuma ellen és ezért volt hitközségem részéről mely minden ízében orthodox, ugyan, de azért, magát Reich Ignácczal koránt sem azonosítja, még elismerésben részesültem.

Beláthatja hát cikkirő ur, hogy amig Reich Ignác, aki ily szívóssággal hirdeti és legfelsőbb helyen suggestálja a két hitfelekezett teoriáját, aki a statu-quo hitközségeket a neologok sorába iktatja, az orthodox zsidóság élén fog állani, addig a pártok egyesüléséről gondolni nem lehet, addig a cikkirő ur beismerése szerint is „a mai skandalózus állapotok“ megszűnni nem fognak. Ezért támadtam én meg Reich Ignácot, de nem személyét, nem egyéniségét, hanem politikáját, melynek szövevényeit nagyon is jól ismerem. Ujból kijelentem, hogy nem volt szándékom az orthodoxokat sem vallásos meggyőződésükben, sem becsületességükben, sem pedig egyéni jellemükben megtámadni, sőt jó szívvel mondhatom, hogy rokonszenvemmel, a dolog természeténél fogva, közelebb állok az orthodoxokhoz, mint a neologokhoz. Ne tessék az én cikkemnek semmi más indokot imputálni, mint az áldástalan szakadás felett szívem mélyéből fakadó elkeseredést.

Nehezen vártam cikkirő ur szép cikkének a mai lapban megjelent részét, melyben az orthodoxok és neologok közötti dogmatikus különbség létezését volt bebizonyítandó. De ször-

nyen csalódtam. Mert abban egy szóval sem bizonyította be a dogmatikus különbség létezését.

Cikkirő ur bizonyára ismeri azt a történetet, melyben a keleti irástudók a khalifa kérdésére sokáig azon törik a fejüket, hogy miért nehezebb az élettelen hal, az élő hálnál? míg végre egy egyenes eszű merész férfiú kisérti, hogy az élettelen hal tulajdonképen nem nehezebb az élő hálnál.

Tehát én sem töröm tovább fejemet a fölött, hogy cikkében tulajdonképen mit czátol és mit bizonyít, hanem konstatalom, hogy abban sem nem czátol sem nem bizonyít semmit.

De azért hálával tartozom felszólalásáért, mert ebből azt következtetem, hogy cikkem még sem hangzott el a pusztában, hanem ily jeles „egyszerű zsidóknál“ is némi érdeklődést keltett. És ha minden egyszerű zsidó a felvetett kérdéssel szemben a cikkirő ur álláspontját foglalná el, akkor hamar beteljesednék rajtunk az ige: „És a sötétség helyébe teljes világosság támad.“ Végül kijelentem, hogy a felvetett kérdésben további pelémiába nem bocsátkozom.

Burger D. József.

Szinház.

Tegnap ismetelték a „Katonás kisasszony“-t, melynek alakításában Orley Flóra a szó szoros értelmében remekelt. Minden egyes mozdulata jellemző, öntudatos műnázsirozás, úgy, hogy ha nem operettében volna, hanem drámban, akkor is megérdemelné a kritika és a közönség legnagyobb fokú tetszését, annál is inkább, mert a szerep hosszú és fárasztó. — A többi szereplők szintén dicséretet érdemelnek.

Kuriozusként felemlítjük, hogy a rendezőség meghamisítja a francia történelmet. Az bizonyos, hogy a darab Franciaországban játszik, az is bizonyos, hogy a királyság korában, mert a „királyné testőrkapitánya“ is szerepel benne. Már pedig a királyság korában Franciaországnak nem voltak színei, csak a Bourbon uralkodó családnak, mely fehér mezőben arany lilomot ábrázolt s melytől származott a szabadkőművesek jelszava: Lilia pedibus des truere (tipord össze a lilomot) És mégis a királyi katonák olyan háromszögletű kalapot vi elnek, melyek mindenikén ott díszleg a három színű kokárda, holott a nemzetgyűlés csak akkor határozta meg a nemzeti színt (veres-fehér-kék), midőn a király már fogságban volt. Ezek a háromszögletes kalapok a „Thermidor“-ból maradtak az operette királyi katonáira s elfeledték rólok levenni a kokárdákat.

A máltai lovag előadására nagyban készülnek. Ezt az operettet tudvalevőleg Beksiés Gusztávné és Diamant Leo irták s a világot jelentő deszkákra az operette Debreczenben kerül először.

Pörösködő primadonna. Réti Laura, a ki pörrel vált meg Leszkaytól s most virágvásárnapról 3 évre 16,600 korona fizetéssel megint visszaszerződött Leszkayhoz, — bepörölte Kömley szatmári szinigazgatót, mert ez nem tett eleget Rétil szemben elvállalt kötelezettségeinek. Réti közelébb Győrben vendégszerepel Makó Lajos szintársulatánál.

Irodalom.

Szabolcska a Kisfaludi-társaságban. A Kisfaludi-társaság szerdán d. u. tartotta meg havi ülését Szász Károly elnöklété alatt. A folyó ügyek után Agai Adolf dr. ült a felolvasó asztalhoz s „Fény és hang nélkül“ czim alatt a siketnémákról, vakokról, siketekről s ezek oktatásáról tartott felolvasást. Ezután Endrődi Sándor olvasta fel előbb néhány eredeti költeményét, majd Copée Ferencz „A hajóroncs“ című költői elbeszélésnek fordítását, zajos tetszés közt. Végül Beöthy Zsolt mutatta be Szabolcska Mihály (vendég) egy csinos kis költeményét, mely a magyar érzés megfoghatatlanságának egyszerű és igaz kifejezése. A párisi „Grand Café“-ban népzenezek játszanak magyar dalt a kondorosi bojttárról. A költőnek

könybe lábad a szeme, mert e dal szárnyain haza röpül, míg az idegen társaság hölgyei, urai nevetgélve beszélnek. A vers megkapó vége ez:

„Tudja a jó mindenható,
Mi is azon sirni való,
Hogy a ménes ott delelget,
Valahol egy csárda mellett.“

A magyar szív se tudja, de érzi. A költeményt zajosan megtapsolták. A felolvasásokat zárt ülés követte, melyen a tagok elhatározták, hogy a mos: üresen álló hat szék közül a legközelebbi választásnál öt lesz betölthető. Sőt rajta is lesznek, hogy betöltsék mind az ötöt, miután tavaly a szavazatok szétágazása miatt egyet sem tudtak beöltetni.

Előjegyzési naptár 1893 ik évre. Ara 80 kr. — csomagolva és bérmentesen küldve 1 frt. Szammer Imrétől Székes Fehérvárott. Az előjegyzési naptárak nemcsak arra hivatják, miszerint azok az előjegyzéseket meg lehessen tenni hanem arra is, hogy az egész évet a rájuk megtett előjegyzésekkel egy pillanat alatt át is lehessen tekinteni! Ezen naptárnál a napi, vagy hetenkinti lezaggatásnak helye nincs — és így a multban tett jegyzetekre is lehet reflektálni! Ezen előnyökkel, ezen czélszerűséggel, ezen főszükséggel az eddig megjelent előjegyzési naptárak közül egy sem dicsekedhetik! A naptár egy darabból áll három összehajtható rétből használható az íróasztalra állítva, vagy a falra akasztva egy rétből, két rétből vagy az egész nagyságban! Csukott állapotban — csinos kiállításánál fogva — bármely íróasztalon helyet foglalhat!

Napi hírek, Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az írtató, kintő hivatal és az írtató a felelős felvilágosításokat ad hétköznapiokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyitványos olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délelőtt 11-től 12-ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorológiai intézet időjelzése a debreczeni távirtda hivatalnál december 13-án: változó felhőzet, jelentékeny csapadék nélkül, fagy.

Jégpálya a Margit fürdő telepén; használhatóságát kék-sárga zászló jelzi a piacz utcai Dragota háznál.

Séta hangverseny a Margit fürdőben, minden vasárnap d. u. Rendezi a katonai zenekar.

Decz. 17. Kereskedelmi és iparkamara közgyűlése d. u. 4 óráor a kamara helyiségében.

Decz. 17. Ciszmadia társulat bálja a Koronában.

Decz. 17. Alsó nyírvidéki vízlecsapoló társulat választm. ülése a város házában d. e.

Decz. 17. Erőből gyermekkert egyesület tombola estélye a Margit fürdőben.

Decz. 18. Emke választmányi ülése a város házában.

Decz. 18. Munkás dalegyület dalestélye a Koronában.

Decz. 18. Róm. kath. iskolaszóki tagok választása a Theresianumban.

Decz. 18. Debr. helyi vasut közgyűlése a város házában délelőtt 10 órakor.

Decz. 22. Négy városi bizottsági tag választása Hatvan, Czegléd és Varga utcában.

Decz. 28. Gönczy egyesület alakuló közgyűlése a vármegyeházán.

Jan. 1. Izt. ifjuság Silveszter estélye a Margit fürdőben.

1893. Jan. 7. Polgári kör bálja a Bikában.

Jan. 7. Vőfélybál a Margit fürdőben.

Jan. 14. Szabadelvi párt bálja a Bikában.

Jan. 21. Ács ifjuság bálja a Margit fürdőben.

Jan. 28. Gazdász ifjak bálja a Bikában.

Jan. 28. Ciszmadia ifjuság bálja a Koronában.

Febr. 4. Ág. ev. iflitéregylet tea-estélye a Bikában.

Febr. 4. Kőműves ifjak bálja a Koronában.

— **R. kath. iskolaszóki tagok.** R. kath. polgártársaink körében erősen készülnek az iskolaszóki választásra, mely vasárnap lesz a Theresianumban. Mindenki a maga által legérdeesebbeknek tartott férfiakat igyekszik bevinni az iskolaszékbe. Minthogy pedig a debreczeni népes és intelligens egyház-község bővölködik tekintélyes, érdemes, ügybuzgó férfiakban, nem

könnyű dolog a 18 lezméltóbb név sorára nézve közmegállapodásra jutni. Hogy a szavazatok nagy szét ne forgácsolódjanak bizalmas értekezleteken névsorokat állítottak össze; ezek győzelemre juttatása érdekében folyik is serényen az agitáció. Egy ilyen lisztát tegnap közöltünk. Ma egy másikat juttattak el hozánk, amely néhány személyre nézve eltérő a tegnaptól. Ezt a lisztát is több tekintélyes választó által tartott értekezlet állapította meg. Ime a névsor:

Beér Kálmán városi r. kapitány.

Csathó Ferencz kir. táblai tanács elnök.

Csatt Zsigmond posta- és távirtda főnök.

Ferenczy Elek főszolgabíró.

Geréby Fülöp kereskedő.

Fábián Lajos Mór tanár.

Hanke Emil ügyvéd.

Dr. Irinyi István ügyvéd.

Kernhoffer József az o. m. bank fiókjának főnöke.

Körner Adolf városi tanácsnok,

Nemes Kálmán ügyvéd.

Rikl Géza földbirtokos, kereskedő.

Rotschnek Emil gyógyszerész.

Sághy Gyula vasuti üzletvezető,

Szepessy Antal takarékpénztári igazgató.

Szedlák József iparos.

Unger Gusztáv kir. táblai bíró.

Váczi János földbirtokos.

— **Wolafka utódja.** A közoktatásügyi miniszterium új osztálytanácsosa Ivánkovicz János apát már letette az esküt s újév napján foglalja el hivatalát a miniszteriumban.

— **Nem lesz többé elkészt adóösszeírás.**

Az adófizető polgárokkal öröndetes hírt tudat Wekerle miniszterelnök tegnap érkezett rendelete. Egy általános kalamitáson óhajt segíteni. Ugyanis részben az adófizető bizottságok kesedelmes összehívása, részben az adókietés ismert formulái miatt az adózó polgárok adókönyvecskéikbe egész áven át nem írhatták elő az adókat. Megtörtént, hogy az adófizetési határidő utolsó részleténél sem tudták egyesek, hogy tulajdonképpen mennyivel tartoznak? Ezen a nagy bajon segít Wekerle. És pedig azzal, hogy elrendeli a földadók sommás kivetését minden év január 10-ig, a kereseti adók kivetését január 20-ig, a III-ik osztályú kereseti adók előírását január 31-ig. Eltendeli továbbá, hogy az adóösszeíró és kivető bizottságok márczius folyamában már összehívassanak s hogy a felszólamlások határideje pontosan betartatván, egyes hivatalok, község, pénzügyigazgatóság ne tartsák vissza a kivetési lajstromokat, hogy az adózó felek már eleve tájékoztatva legyenek, milyen arányban járulnak hozzá az állami kiadásokhoz.

— **A debreczeni zsidó ifjuság** a zsidó iskola alapja javára a Margit-fürdőben Szilveszter-estélyt rendez a saját költségen. A tánczestély igen sikerültnek ígérkezik. A meghívókat közelebb szétküldik.

— **Műtanrendőri pótbéjárás.** A debreczen-f-abonyi vasut műtanrendőri pótbéjárását decz. 13-tól decz. 16-ig tartották meg a kereskedelmiügyi miniszterium, az államvasutak igazgatósága, a debreczeni vasuti üzletvezetőség és a vasuttársaság képviselőiből álló bizottság hozzájárulásával. Hiány kevés fordult elő, ami az építési vállalat, Mandel és Ghetto szolidaritást bizonyítja és a bizottság csupán néhány kisebb munka pótlását rendelte el.

— **Utazási új szabályok.** Újév napján a magyar és osztrák vasutakon többféle újítás lép életbe, melyek közül nem egy érdekelheti az utazó közönséget. A pályaházakban kifüggesztett menetrendek közt nehéz most az eligazodás, jövőre úgy könnyitenek rajta, hogy az illető állomás és vonal menetrendje világos szá-

ga papírra lesz nyomtatva, a többi vasutaké fehérre. A gyermekek ingyenesszállítása a korlátozva lesz, csak négy éves korokig szabad őket jegy nélkül a coupéba vinni. Négy évestől tíz évesig olcsóbb jegyvel utazhatnak a gyermekek. A beszállásra szólító két haranggütés helyett lehet a várótermekben becsengetni vagy kiáltani is, láрма nélkül tehát ezentul sem megy az indulás. Az utasoknak csak a robogó vonaton nem szabad többé az ajtókat kinyitni mikor megtehetik bátran. Az új szabályzat megengedi az előbb beszállóknak a helyek lefoglalását is társaik számára. A női osztályokban és a nem-dohányzók osztályában még akkor sem szabad dohányozni ha a bennülők megengednék is. Gyakran megesett, t. i. hogy dohányzók bevették magukat a nem-dohányzók szakaszába és egymásnak adott kölcsönös engedelem után javában füstöltek. Jövőre innen is kizavarták őket. A féldoldalt levő ablak kinyitása csak valamennyi bennülő beleegyezésével történhetik; máskülönb, ha az utasok nem tudnak megegyezni, melyik ablak legyen csukva vagy nyitva, a kalauz dönt. Az ölebeben kívül más, különösen vadászkutyák is bevitethetők a coupéba, de az utóbbiak csak a harmadik osztályon. Máskülönb, csak akkor vesz fel a vasut kutyákat, ha van számukra külön rekesz. Az ablakokból kidobálni nem szabad nagyobb tárgyakat.

— **Az új pénz.** A körmőcezi pén verdében tegnap kezdtek meg az ezüst egykoronások veretését. A hrszfilléresekből már is jelentékeny készletet vert ki a pénzverde s szállított be az állampénztárba.

— **A magyar énekesnő** olyan kedv-It export cikk, mely után nemcsak a németek, hanem az angolok is áhitoznak. A „hungarian singing mis“ nagyra becsültetik Londony-országban is, a mit mutat az az „invite“, melyet a debreczeni színház két kardalosnője kapott. Ez a meghívás azt mondja, hogy kapnak 120 frt havi gázsit, ruhát és lakást, ha kimennek. A meginvitáltak kapva kapnak az alkalom s ha ez így megy, a hazában egyetlen valamire való kórista-nő se fog maradni. A kereslet csak a „girl“-vel szemben nagy, az énekes „boy“-ok nem kerestetnek, ezeknek a hangjára nem kíváncsi Londony-ország népe.

— **R. kath. plebania B-Ujfaluban.** — A berettyó-ujfalui róm. katolikus hívek, Schlauch Lőrincz főpásztorhoz kérvényt fogtak beadni, melyben azt kérik-lemezik, hogy a r. kath. egyház B-Szent-Mártonból B-Ujfaluba helyeztessék át. Az ajfaluiak a kérvényben kifejtik, hogy náluk 500 körül áll a hívek száma míg B-Szent-Mártonban alig 60; méltányosabb tehát, hogy a kevesebb számúak járjanak át hozzájuk a templomba; a r. kath. egyháznak náluk nagyobb jövője van mint a jelenlegi székhelyen, sőt B-Szent-Mártonban iskola sincs, s így a gyermekeket vallási oktatásban nem részesíthetik. A kérvényt, melyet sokan írtak alá e hó 19-én egy 12 tagból álló küldöttség nyújtja át a püspöknek.

— **Vakmerő rablás** Margittán vakmerő követtek el tegnap hajnalban eddig ismeretlen rablást tettek. kikerül gyanítják, hogy szervezett rablóbanda kötelekébe tartoznak. A postás legényt, a ki több ezer forintot rugó pénzküldeménynyel ment a vasuti álmáshoz, megmadták, és a nála levő pénzt elrabolták. A legény állapota súlyos.

— **Üdvözlő iratok az országos ipar egyesülethez.** Az országos ipar egyesület vasárnap ünnepi 50 éves fennállását. Az ünnepélyre több száz meghívót bocsátottak ki kiváó férfiakhoz. szakegyesületekhez. Debreczenből meghívták a kereskedelmi és iparkamarát, az iparoskört, — iparosifjusági egyesületet. A két előbbi üdvözlő iratot intézett az orsz. egyesülethez; az utóbbi pedig képviselteti magát a jubilaris ünnepélyen.

— **Nemzetek gazdagsága.** Ujabb számítások szerint Angliában egy emberre átlag 3470, az amerikai Egyesült Államokban pedig 2080, Franciaországban 2240 forint jut s az utánuk következő leggazdagabb országban, Németországban már csak 1400 forint.

— **Esküvő.** Udvárhelyi Géza földbirtokos s város-gazda szerdán délután eskü

dött örök tokos, vár Bóza kisa Miklós és Horváth Medgyasz test C s jete, ak ifju párl vette a házában.

— Dávidházi ki számo kiváló hi tartotta Alajos Etelkava

— szülő pos elnök és tartalmas „A pénz elég.“ A akarja a Baruss C lapírók r

— Nagy zót ugya

— igen disz leplet b előtt. U rék férfi

— ahogy n éjjeli ál gyermek mig mi

— baj, mi

— többes s ra hajjt nyelve

—

— olvasni afélt, is töml

— töle ha

— osztatn

— délután

— D

— a kapit szinte

— k' derül

— nekü d

— saságn

— szata a tatott.

— lard pe

— anyag

— van, m

— nak, m

— a acsor

— ennek

— mai c

— nemü

— szesz

— vidéki

— sekber

— kéren

— val. A

— ben lá

dött örök hűséget Horváth István bíró, városi bizottsági tag, szép leányának Róza kisasszonynak. Tanuk voltak: dr. Pallay Miklós és Csóka József; nyoszolyó leányok: Horváth Mariska és Kuczik Róza, vőfélyek: Medgyaszay Miklós és Nemes Zoltán. Az esketést Csiky Lajos főiskolai hittanár végezte, aki fekölt beszédet intézett a boldog ifju párhoz. Az esketést gazdag nászlakoma követte a menyasszony szüleinek vendégszerető házában.

— **Hymen.** Dávidházy Kálmán a Dávidházy Imre könyvkötészetének vezetője, aki számos díszműnek művészies kiállításával kiváló hírnevet szerzett magának, tegnap este tartotta eljegyzési ünnepélyét néh. Krisztiáni Alajos főreáliskolai tanár bájos leányával, Fételkával.

— **Wekerle a pénzről.** Az 1893. évre készülő postakönyvek számára Wekerle miniszterelnök és pénzügyminiszter is írt egy rövid, de tartalmas mondatot. Beleírta ugyanis, hogy: „A pénz vagy kevés, vagy sok, de sohasem elég.” A miniszterelnök e mondással is emelné akarja a postakönyvek értékét, a melyeket néhai Baross Gábor kezdeményezésére a magyar hírlapírók nyugdíjintézete javára adnak ki.

— **Igazságügyi kinevezés.** A király Nagy József püspök-ladányi j. bírósági aljegyzőt ugyanazon j. bírósághoz albiróvá nevezte ki.

— **Béke.** Egy nagyon haragos ember. — igen distingvált kifejezésekkel rántotta le a leplet boldogtalan családi életéről a kapitány előtt. Ugylátszik, nagy kalendárium olvasó a derek férfi, aki ily választékosan beszél.

— Csak egy költő tudná azt lefesteni úgy, ahogy mink marakodunk; alig ébred fel a nap éjjeli álmából, mi már egymás hajába vagyunk a gyermek pediglen ordít, mint, egy kis farkas mig mi egyezkedünk.

— Csak röviden, az asszony nál van baj, mi?

— Hm, nem asszonyval uram, hanem többes számban kérem, asszonyokkal és ha álomra hajtja a fejét az egész világ akkor is jár a nyelve...

— No, no, hát mit akar?

— Összonszétbenünk.

— El akar válni?

— Muszály, uram, mert szeretem ugyan olvasni a drámákat, de én nem akarok csinálni afélet, mert amelyiket tegnap is olvastam, abba is tömlőzbe került a hős.

— Biz akkor jobb is, ha elhurezolkodik tőle ha így van...

— Az, az, jobb, mondom, tessék is szétosztatni a hummit...

Leverten távozott azzal a végzéssel, hogy délután a rendőrség szétosztja őket.

De egy óra múlva már odafojt volt újra a kapitány előtt. Megelégedetten nézett körül, szinte felderült az arca.

— Kérem, uram... a fellegk elvonultak kiderült, békét kötöttünk...

— Na ez jól van és hogy sikerült?

— Elvertem az anyósomat, mint a kétfenekü dobot.

— **Elmaradt vadászat.** A guti vadásztársaságnak decz. 17—18-ra kitűzött hajtóvadászata a kedvezetlen idő miatt későbbre halasztott.

— **Szilárd p. troleum.** Egy angol cég szilárd petroleumot hoz forgalomba, mint tüzelő anyagot. A keményített petroleum téglalakban van, melyek háromszor oly nagy meleget adnak, mint a kőszén. Az ára tíz százalékkal lesz a acsonyabb, mint a kőszéné. A kőszénbányák ennek nem nagyon örvendenek.

— **Külső használatra.** Testrészek fájdalmi csuzos és köszvényes bajok és minden nemű gyuladások a „Moll féle francia borszesz” szel gyógyittatnak biztos sikerrel. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll féle készítmény kérendő az ö gyári jelvényével és aláírásával. Az ár és raktár lapunk mai hirdetésében látható.

FELHÍVÁS.

A debreczeni róm. kath. egyház híveit ezennel felhívjuk, illetőleg felkérjük, hogy **folyó hó 18-án**, az iskolaszék ujja választása alkalmával el ne mulaszták szavazatukat beadni.

A szavazás történik Varga-utca, **Theresianum-épületében** délelőtt 9—12., délután 2—4.

a róm. kath. egyháznak több választó polgára.

Vegyes hírek.

* **Ferencz Ferdinánd főherczeg világhörüli utja.** Ferencz Ferdinánd főherczeg tegnap előtt reggel, kísérv szüleitől, továbbá Ottó főherczegtől, és nejétől, Annunciata és Erzsébet főherczegnőktől, gr. Thun csehországi h-lytartótól és nejétől, elutazott Bécsből. Ferdinánd és Jenő főherczegek apályaházban bucsuztak el tőle Nagyobb számú közönség is mondott neki istenhözadót. — Kedden este családi ebéd volt Károly Lajos főherczeg palotájában, hol együtt volt valamennyi családtag. A nap folyamán Ferencz Ferdinánd főherczeg bucsulátogatásokat tett. Az ut első állomása Port-Said, a második Suez, a harmadik Aden lesz, Massauht nem érintik. Minden nagyobb kikötőhelyről távirat fogja jelenteni Bécsbe a megérkezést. A főherczeg, mint vezérőrnagy, egy évi szabadságot kapott a belügyminiszteriumtól. Az utazás terve már öt éves. Az Erzsébet hajó számára, melyen a főherczeg körül utazza a világot, magyar czég, a fumei Pfau és társa szállította a konyak- és borkészletet. A Pólából jött hivatalos bizonyítvány szerint a szállítmányt kitűnően találták.

* **„Az árulkodás aerája.”** Így nevezték el maguk a párisiak mostani állapotukat. Carnot köztársasági elnök pedig a keddi minisztertanács utján megjegyzé, hogy „Indulóban vagyunk Versailles felé.” Versaillesben szokott összeülni a kongresszus, ha köztársasági elnököt kell választani s nem csoda, ha Carnot lemondásra gondol, mikor látja, hogy a Panama-botrány már-már megingatja a köztársaságot. Mert hogy a jövő évi általános képviselőválasztásnál az óriási botrány hatását a republikánusok megérik, az nagyon valószínű; a monarchista lapok már most hirdetik, hogy az uralkodó rendszer megbukottnak tekinthető s kétségtelen, hogy a sajtó egy része, főkép a „Figaro”, a párisi gróf befolyása következtében folytatja a hajszát. A gyanúsítások pedig nem érnek véget. Most már Constans, Freycinet és Clemenceau is kihallgatásra kénytelenek menni a parlamenti enquete elé, a legújabb gyanúsított pedig Devés szenátor és volt-miniszter, kire azt mondják, hogy pénzt kapott a Panama-társaságtól. Rouvier volt-pénzügyminiszterrel mint politikai halottról beszélnek, mert a képviselőházban mondott védekezését nem tartják kielégítőnek. Azzal védekezett, hogy minden pénzügyminiszter összeköttetésben áll a pénzemberekkel s így ő is érintkezett Reinach báróval; könyörületére hivatkoztak, hogy járjon közbe Hertz Kornél Reinach érdekében s ő megtette, mert akkor még nem tudta, hogy Reinach ellen megindították a vizsgálatot; talán vigyázatlan volt, de nemes indokból cselekedett. Hogy Reinach megmérgezte magát, azt a törvényszéki orvosok már megalapították. Rouvier utódja a pénzügyminiszteri széken, Tirard, már tízedszer vállalt tisztségét, népszerűtlen ember s nem hiszik, hogy a kabinet sokáig fennmaradjon, kivált mert Freycinet is le akar mondani. A sokat emlegetett Herz Kornél, ki e nagy botrányban mint főszög szerepel, megtadatta a parlamenti bizottság előtt való megjelenést s Londonból szitogattja a tüzet. Ez voltaképp bajor ember s mint szegény sorsú fiatal ember vándorlott Amerikába, ott orvosi oklevelet szerzett, aztán Párisba ment, katonaoorvos lett, de csakhamar ott hagyta e pályát és üzleti vállalkozásokba bocsátkozott, f. kép az elektrotechnika terén. Epp oly vak-

merő és óriási kiterjedésű mint szédelgő vállalkozással nagy vagyont szerzett érintkezésbe jutott az irányadó politikusokkal.

* **Női államügyész.** Montana államban november hónapban Miss Ella L. Knowlest választották meg államügyésznek. A kisasszony huszonnyolc évvel ezelőtt New Humpshire államban született, hol az egyetemet végezte s azután egy ügyvédhez állott be segédnek. — 1890-ben nagy nehézségek leküzdése után végre sikerült kieszközölnie, hogy Montanában ügyvédi irodát nyithatott s rövid idő múlva ügyessége révén már sok kliensre tett szert. Az államügyészi választásnál két férfi ellenféllel állott szemben, de ezeket legyőzte.

* **A Pipa!** Pompás történetként beszél el az „Indépedence belge”: London egyik utcájában két távirati hivatal van. A egyik a London-Párizsi tenger vonalra (Dover és Calais-n keresztül) a másik a London-Brüsszeli tenger alatti vonalra (Osztenén át). A két távirati hivatal épp-n szemközt van egymással s ezek hivatalnokai jó barátságban élnek. Gyakran tesznek látogatások egymásnál s élénken vitatják a napi kérdéseket. Nehány nap előtt a belga hivatal egy tisztviselője egy szomszédbeli kollégájának asztalán felejté pipáját. Udvariasan megkéri a groomját, legyen szives pipájáért átmenni. A groom erre dühbe jön, kijelenti, hogy ő csak szoroson hivatali dolognak elintézésére van felvéve, nem megy át a pipáért. A tisztviselő nem igen ragaszkodik kívánságához, hanem leül apparátusa mellé és megkéri Dovert, hogy kösse össze Calais-val, aztán Páris-t, hogy kösse össze Brüsszellel, aztán Brüsszelt, hogy kösse össze Osztenével, végül Osztenét, hogy kösse össze Londonnal. Ez megtörténik és éppen apparátusa előtt ül az a tisztviselő, kinek asztalán ott fekszik a belga hivatalnok pipája. Telegrafálják neki pedig a következőket:

— „Pipámat az ön asztalán felejtettem. Legyen szives nekem szolgáljával átküldeni. Az én groomom vonakodott érte átmenni.”

Negyven pillanat múlva a pipa tulajdonosa kezében volt.

Ingatlanok forgalma.

Nov. 26-tól Decz. 10-ig.

Matkó Mihályné Kovács Julianna veszi férje kar-utcai 3282. sz. házát és újfölde fele részét átruházás czimen 600 frtért. Szathmári Sándor veszi Hegedüs Julianna Csóka Józsefné n-hatvan u. 1447 sz. házát és onódi föld fele részét 3000 frtért. Vadon Sándor veszi Ottlyk Edéné Szodorai J. hatvan u. sz. lőjét 800 frtért. Goldblau Jakab veszi Paragh Mór és neje Szaplonczay Katalin gözmalma fele részét 5000 frtért. Kovács Mihály és neje Burai Eszter veszik Náná-i Mihály és neje Szóke Mária homokkerti szőlője egyrészét 1177 frtért. Csizsár András és neje Balogh Julianna veszik Varga Károly onódi földét 2000 frtért. Komlóssy Arthur veszi Vecsey Zoltán szőlőjét 1500 frtért. Debreczen város veszi Kocsár Mária Sarkady Mihályné és társai guti kaszállóját 350 frtért. Tamás Jánosné Tóth Erzsébet veszi Kovács József csapó-kerti szőlőjét 500 frtért. Faragó Istvánné Tóth Erzsébet veszi Eklí Imr. és neje Boldog Mária hatvan utcai szőlőjét 700 frtért. Tóth András és neje Antal Julianna veszik Gyarmati István és neje Kun Zsuzsánna kut utcai 3237 sz. házát 1000 frtért. Szabó Imre és neje Debreczeni Erzsébet veszik Apagy Bertalan nyugoti-sor 1658. sz. házát onódi föld, és új kerti szőlőjével 7800 frtért. Özv. Renn Istvánné Dávid Erzsébet veszi Gál Lajos n-hatvan utca 1518 sz. házát onódi földével 17500 frtért. Szilágyi János és neje Török Mária veszik, Dániel Sándor és neje Knerli Borbála homokkerti szőlője egyrészét 293 frtért. Kovács Ferenc és neje Tóth Erzsébet veszik Wagner Gyula onódi földét 1050 frtért. Balogh Sára Tóth Sándorné veszi Sallai Jánosné Németi Zsófia nyugoti-sor 3304 sz. házát 700 frtért. Freudenfeld Rezső és neje Bliesmann Erzsébet veszik Weisz Izidor n-uj utca 1612. sz. házát 4800 frtért. Balogh István és neje Szathmári Zsuzsánna veszik özv. Balogh Mihály Halasi Mária háza, onódi föld és ebesi tanya

birtoka illetőségét átruházás címén 8500 frtért. Faragó András veszi Faragó István macsi birtoka illetőségét 1000 frtért. Sallai János és neje Németi Zsófia veszik Kovács Gáborné Nagy Zsuzsanna és társai n. cserei kaszállóját 996 frtért. Emödi Gábor és neje Székely Eszter veszik Szigeti István és neje Bundi Julianna homok utcái 2086. sz. házát 900 frtért. Szabó József és neje Nagy Juliána veszik Szabó Zsuzsána Varga Miklósné csapó kerti szőlőjét 1600 frtért.

CSARNOK.

A nagyvilági nő.

Írta: Zola Emil.

Már a kis leánynak saját szobája van. Sirhat éjente, anyja nem hallja: a dajka altatja el. Az asszony pedig folytatja előbbi megszokott életmódját. Eljár a színházba, mulatságokban, táncztermekben tölti éjeit. Szinte nem is tudja, hogy — anya.

Puha szőnyegen, ezernyi csecsebecse közt nő fel az aranyos babácska. Napjában háromszor öltöztetik. Ha a szalonban társaság van egyült, a kis baba megjelenik ott még mielőtt érkeznének, hogy összecsokolják, megbámulják. Ily napokon egyedül étkezik: máskülönbösen szülei asztalánál, a kiktől az előkelő modort sajátítja el. Csakhamar mindenben a mamát majmolja. A példa hatalma! Így nevelik az üvegház számára, hol élni fog.

A Bois de Boulogneba kocsizik, nyáron tengeri fürdőbe megy, télire pedig visszatér a megszokott fény közé. Anyja szürkület óta zongora mellett ül, ennek akkordjai ringatják a kicsit álomba. A gyermeknek is megvannak az ő barátnői, kiket theára meghív, a melyre csak oly gonddal kell fölszolgálni, mint akára mama szalonjában. Még csak hat éves a csöpp, de már a nagy világra, sugó-bugó asszonyok között él s már kezd a férfakkal kaczerkódni.

A társaságnak nevelik, beléje oltják a bonton előítéletét, valóságos divatbábuvá teszik. Recept szerint előírják neki, hogyan kell az élet egyik vagy másik helyzetében viselkednie. A természetes kecsét, mely oly elragadóvá teszi a nőt, erőszakosan elnyomják egy általános sablon kedvéért. Így származik a szalonokat benépesítő viaszbabák serege, kiknek semmi első értékük: ragyognak, de a fényes külső mögött nagy az üresség. Az, a mit manapság leányainkban oly nagyra nevelünk, ápolunk, a társaságban való kellem. Ma már minden házmesternő zenére tanítja leányát, kerüljön bármibe. Ha egy anya elhatározta, hogy leányát odahaza neveli, taníttatja, a dolog végeredményben ugyanaz. A tanítási módszer mit sem változik, megmarad csekélyes felületességében, hiszen a végcél: a szalonban való kedvesség, ügyesség. Mondják, hogy a gyermek az ilyen üvegházi levegőben kevesebb veszélynek van kitéve. Mily tévedés! Hány kerül ki innen, telve szineskedéssel, de szükölködő ismeretek nélkül, vagy épen teljes tudatlanságban, minden előkészület nélkül lép be az életbe.

A leány immár tizennyolc éves. Figyeljük csak meg. Mit sem tud. A férfinak, ki nőül fogja venni, új képzetekkel, fogalmakkal kell megismertetnie, ha azt akarja, hogy megértésék. Most nyilatkozik meg a nevelés, a tanítás szelleme. Ime a teljes járatlanság, a természet, a társadalom az ember ismeretében. Az ifjú leány tehát, mint mondók, férjhezmeneteléig megmarad tudatlan gyermeknek. Később mindent meg fog tanulni. Gyorsan tanul, csak az a szomorú a dologban, hogy azon a napon, mely a nagy tudatlanságra következik, sok rosszat fog eltulajdonítani.

Ha elérkezett a férjhezmenetel ideje, a leánykát bevezetik a világra. Anyja, ki az élet viszonyainak, a természetnek ismeretétől teljesen elvonta, most saját szabónőjét adja neki, magával cipeli látogatásaira, elviszik a bállokba.

Végre aztán férjhez ment! Új élet kezdődik. Ó szabad! Férje rövidebb-hosszabb mé-

ze-hetek után előbbeni életmódjához tér vissza.

Ügyei, becsvágya elfoglalva tartják. — Eljár a klubba és sok emberrel találkozik, kiket feleségének be nem mutathat.

Az asszony saját részéről szintén alkot magának megfelelő kört. Vezeti őt anyja példája. Látogatásokat tesz és fogad, tolettjeivel foglalkozik, veszekszik szolgálival, kik őt meglöpjék; télen néhány bált és estélyt ad.

A nagyvilági nő életmódját az ő, ugynevezett szórakozásai szorosan megszabják. A fiatal asszonyka folyton kimerült. A legmerésze ő phantasiával is bajos elképzelni, mily iszonyu egy párisi nő robotja a salonban. Meghívókat kell adnia és elfogadnia mindenféle bálra, ebédekre, folytonos érintkezésben kell állnia jó csomó emberrel. No de efféle gondok nélkül a madame hatalmas sort unatkoznék. Mit tegyen? Gyermekével reggel foglalkozik egy kis ideig. A háztartás megy szokott rendes útján; mit tehetne mást, mint saját magával foglalkozni, azzal a szereppel, melyet a társaságban kell eljátszania. Tudja, hogy elfoglalt állása berendezkedése szerint ítéli meg. Ez Párisban az ő nagy föladata. A férfi a vagyon gyarapításán igyekszik; sokszor jól jövedelmező, tisztas álláshoz jut és átveszi a külső ügyek vezetését. Az otthon vezetése az asszonyra marad, a ki teljes erejével azon van, hogy férjének megfelelő környezetet teremtsen. És ebben tünnek ki a párisi nők. Ha egyesek követik is az általános divatot, a ragyogó életet, tulhajtott fonyuzást, legtöbbször bámulatos fölvilágosodottsággal tudják a nekik megfelelő keretet megválasztani; szóval helyzetük magaslatán állanak. Ezt mindenestre nagyvilági neveltetésűeknek közhözhetik.

A házasságkötés a magasabb körökben még brutálisabb, mint az alsó osztályban. Három esetből legalább kettőben nem is ismerik egymást a leendő élettársak. A szülők, vagy gyámok intézik el az egész ügyet, a vagyon rendszert mindkét részen egytorma, a szokásos határidő leteltével az ifjú leányt az új férjnek valósággal karjaiba dobják. Minden átmenet nélkül!

Ezért oly borzasztó rendszerint az ezután. A csakhamar beálló visszavonáshoz járul még a czivódás és az undor. Nincs a monsieur s madameban semmi közös rokon; neveltetésük nagyon eltérő volt. A házastársak mindegyike magának él. Az asszony jár a saját útján: vannak barátnői, saját külön kedvtelése, gondjai, boldogsága. Csakis a fogadó estéken huzódik látzó az közelebb egymáshoz a két fél — a világ kedvéért.

Az így magára hagyott, foglalkozás nélkül való nő rendes körülmények között minden képzelhető veszély martalékául van odadobva. Igaz, nevelése a pagyrabecsült pompa, fényűzés gyakran megmentik egy-egy bailépéstől. Minél büszkébb a nő, minél műveltebb szellemű, annál kevésbé teledkezik meg magáról. Természetesen mindez csak általánosságban van mondva.

A nagyvilági nő öregszik és tisztelettől körülvéve hal meg. Rendszerint van neki csinos kis magánvagyon. — Kiházasítja gyermekeit és özvegy léttére is széles körben érintkezik ismerő-ökkel.

Vannak idős nők, kik elragadók, kiknek szalonját szíves örömet keresi föl az ember. De ezek már oly korban vannak, hol a kor, az életbölcesség és tapasztalat a nevelés hibáit és észtelenségeit elpusztította. — A nő tökéletesedik, elnéző és szelid mosolylyal beszél. — Így hal meg a szellem oly villágosságában, mely — természetesen megtehető módosítással — oly kívánatos lett volna — férjhez menetelekor. L—S.

Nyílt-tér *)

Fekete, fehér és színes selyemkelmék 45-kr.-tól egész 16 frt 65 kr.-ig, sima és mintázott mintegy 240 különböző fajta és 2000 különböző színben, szállít, megrendelt egyes öltönyökre, vagy végeken is postabér- és vámmentesen Henneberg G. (csász. és kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafordultával küldetnek. — Svájcba címzett levelekre 10 kros bélyegragasztandó. (1)

Haláleset következtében Neidlinger G. cégnél egy **irodai tisztii állás azonnal betöltendő.**

Oly urak, kik a magyar és német nyelvet birják és ezen állásra reflektálnak írásbeli kérvényüket **posta útján** beküldeni kéretnek.

Megjegyzendő, hogy ezen állásban kereskedelmi szakképzettség nem szükséges és így inkább éltesebb uraknak való.

A debreczeni helyi vasút részvénytársaság

folyó évi december hó 18-án

d. e. 10 órakor,

a városháza nagytermében.

RENDKIVÜLI KÖZGYÜLÉST

tart,

melyre a tisztelt részvényesek ezezzel meghivatnak.

Tárgy:

1. A debreczeni hatvan utca-vásártéri közuti vasut részvénytársasági egyesülés.
2. Az alapszabályok módosítása.

Az igazgatóság.

Jegyzet. Az alapszabályok 27. §-a: „Aki a közgyűlésen szavazati jogát gyakorolni kívánja, részvényeit a közgyűlés határnapja előtt 3 nappal Debreczenben a debreczeni helyi vasut részvénytársaság üzleti irodájában és az ipar és kereskedelmi bankban, vagy Budapesten Sindheim és Társaság irodájában V. kerület Széchényi tér 5. sz. alatt, letéteményezni köteles.

„MARGIT“ FÜRDŐ vendéglőjének átvétele.

Van szerencsém Debreczen szab. kir. város nagyérdemű közönségével tudatni, hogy a

„MARGIT“ FÜRDŐ

vendéglőjét

a mai napon, tisztelettel alólított vettem át.

Midőn ezt a n. é. közönség becses tudomására juttatni szerencsém van, ígérem, hogy minden törekvésem oda irányul, hogy

válogatott ételek és italokkal

t. vendégeim jó akaratú támogatását kiérmelem.

A Fröbel-egylet szombati, e hó 17-kén tartandó tombola-estélyén már, mint vendég-lős állók a n. é. közönség rendelkezésére és a modern követelményeknek megfelelő

ételek és italok

pontos kiszolgálásáról gondoskodom. Szíves pártfogást kér

tisztelettel

Sz. Dávid István,

a „Margit“ fürdő vendéglőse.

Eladó széna.

200 szekér igen jó minőségű ázás nélkül betakarított réti széna és kisebb mennyiségű sarju Szilágymegyében, Sarmaságon, közvetlen az országut és vasut mellett eladó. Helyben is felétehető. Esetleg juhok is fölvetetnek teleésre szaporu lattal történendő fizetésre is.

Értekezhetni tulajdonos Báró Kémény Arpáddal Szilágy Kövesden posta és vasut Sarmaság.

Leszállított árak!

Leltározás alkalmából

December hó 1-től kezdve az összes raktárunkon lévő

Női ruhaszöveteket,

fekete divat-kelméket is, Színes mosó velezeket téli gyapju nagykendőket,

trikot derek és gyermek ruhákat, valamint

Szőnyeget,

butorszövetek, ágy es asztalterítőket

függönyöket

mélyen leszállított áron

árusítjuk el.

Szabó Lajos Fiai.

Debreczen, Rózsatér.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódi ha minden dobozon a gyárjegy, egy sas és MOLLA sokszorosított cége látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörcs, nyálk, gyomorégés székrekedésnél májbajok vértolulás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségeknek. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszer-táráiban MOLLA A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. urhoz Bécsben.

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívélyes „Isten fizesse meg“-et mondok érte; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel

Steinko P. J., lelkész Honnutschlag-ban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi ha mind egyik üveg MOLLA A. védjegyét tüntető fel és „A. MOLL“ feliratu ónozáttal van zárva A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalom illapít bedörzsölési-szer köszvény, csuz és a meghülés egyéb következményeinek legismerteseb népszer. — Egy ónozott eredeti üveg ára: 90 krajczár FŐ-SZÉTKÜLDÉS

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, BÉCS: I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta póstantánvét mellett teljesítetnek. A raktárakban tessék határozottan MOLLA A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Szétküldés naponta utánvéttel. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés MOLL A. gyógyszerész u hoz Bécs.

Kitünő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel

HORNOF, lelkész Micholup-ban.

Raktár: DEBRECZENBEN, Tóth Béla Muraközy Károly gyógyszerész és Szent-Királyi Tivadar, uraknál.

Nemcsak kolera ellen, hanem mindig ajánlható

Kapható

csak is a

legfinomabb

fűszer

és

csemege-

áru

kereskedé-

sekben,

gyógyszer-
tárakban,

gyógyfü

kereskedé-
sekben

és

há-
y-
é-

házakban.

Tényleg tiszta borkivonat.

Budapest

Váci-utca

Budapest

"NEMZETI SZÁLLODA"

elsőrangú

→ Tell idenyre kellemes tartózkodási hely. ←

A szobák újonnan átalakítva és berendezve. — Szobaárak egy frttól feljebb. —
Hosszabb tartózkodásra árleengedés.

Budapest

Váci-utca

Budapest

Brassói és Gácsi posztók

Flanel-takarók, Lópokrócok,

→ Tricot, Permien és Toskin. ←

Mindennemű bélésneműek,

Férfi chiffon ingek

150, 190, 220, 260,
minőségekben,

Gyapju alsó ingek,

nadrágok

nagy választékban

Szabó Lajos fiai

üzégnél:

DEBRECZEN, Rózsá-tér.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szalaggal (vörös és fekete nyomás sárga papíron) van elzárva.

Eddig fölülmulthatatlan!

Maager Vilmos-féle

valódi, tisztított

MÁJOLAJ

Maager Vilmostól

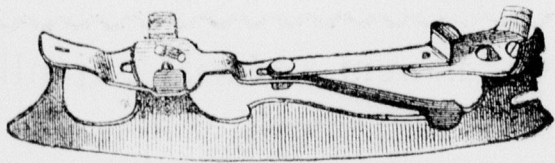
BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szervezet, különösen a mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben III/3. ker., Heumarkt 3. valamint az osztr. magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában,

DEBRECZENBEN: Mihálovits István dr. Rothschnek Emil, Tóth Béla gyógyszerész uraknál és Riekl József Zelmós, Geréby Fülöp kereskedésében. Főraktár és főelárúsítás az osztrák-magyar monarchia részére: MAAGER VILMOS Bécs. III/3, Heumarkt 3.

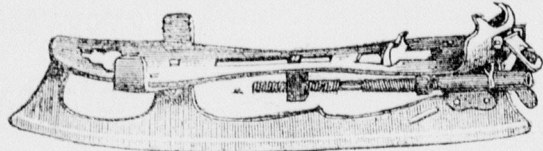
A korcsolyázás a legegészségesebb

→ testedzés. ←

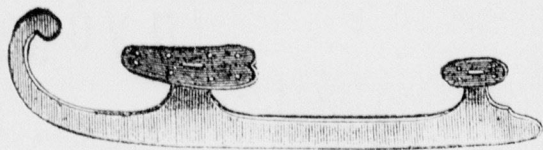
HALIFAX

közönséges	1 pár	frt 1.50
niklrozott	1 " "	3.50
széles aczéltalppal	1 " "	3.50
" " niklrozva	1 " "	5.—

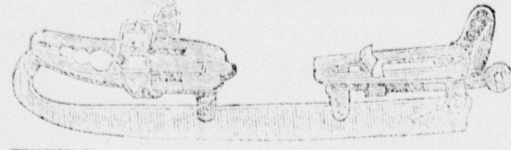
MERKUR

közönséges	1 pár	frt 2.80
niklrozott	1 " "	3.50
" extra finom	1 " "	4.50

JAKSON-HEINES

gyakorlott korcsolyázóknak, talpra esavaró, műkivitelekre legalkalmasabbak niklrozva 7 frt 50.

PATENT

talp és sarokesavarral —.90 kr.

Sikerült karácsonyi ajándék.

→ Legnagyobb választék és raktár ←

TÓTH GYÜLA

vasnagykereskedés Debreczen, városház sarkán.